

Wie: *Sander Bokkinga* (38), architect/
kunstenaar en eigenaar van het
label bok. (sanderbokkinga.nl)
en *Céline* (32), marktanalyst

Waar: Rotterdam

Soort huis: bovenhuis uit 1938

Woonoppervlakte: 120 m², exclusief
dakterras van 35 m²

Opleiding: architectuur aan de TU Delft

Specialiteit: meubilair van tuinslangen,
hooibalen, rieken en andere hoogst
ongebruikelijke materialen

Een strak omlijnd plan hadden ze niet, toen ontwerper Sander Bokkinga en Céline aan de slag gingen in hun nieuwe Rotterdamse appartement. Al bouwend ontstonden allerlei creatieve ideeën die zorgen voor een bijzonder gevoel van vrijheid.

Vrij als een vogel in hartje Rotterdam

In de woonkamer een mix van eigen ontwerpen, Ikea en dingen met een specifiek gevoel, zoals de biertafel, die staat voor een herinnering aan Berlijn.

1 Overzicht van de woonkamer met uitzicht op het 'boks' voor de deur.

2 Eigenlijk een traphekje, maar nu, met een paar planten erachter, een miniatuur in huis. Bij toeval ontstaan voor een deur die niet gebruikt wordt.

'Ik vind het leuk dat dingen flexibel zijn, dat je het gevoel hebt dat je elk moment weg kunt'

Drie jaar geleden loste ontwerper Sander Bokkinga het huisvestingsprobleem van de huismus op met zijn vogelhuisje in de vorm van een holle baksteen. Het ideale onderkomen voor het bedreigde vogeltje, dat de afgelopen decennia alle bewoonbare gaten en kieren in huizen dichtgestopt zag worden, terwijl steeds meer heggen vervangen werden door schuttingen. Het huisje betekende de start van Bokkinga's carrière als ontwerper en van zijn label bok.

Op hetzelfde moment dat Sander de mus aan een huis hielp, was hij ook druk bezig zijn eigen huisvesting op orde te krijgen. Samen met zijn vrouw Celine kocht hij de bovenste twee etages – de tweede en de derde – van een pand in Rotterdam uit de jaren dertig. Na dertien maanden verbouwen konden de twee in 2007 er eindelijk in.

De grote wisseltruc

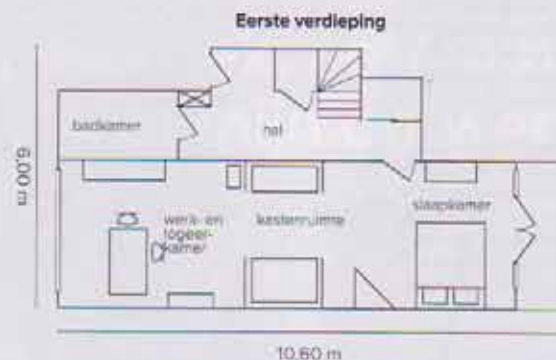
Sander: 'Mijn handelsmerk is dat ik ontwerp en maak. Heel vaak is het zelfs zo dat ik al makende ontwerp. Van tevoren staat niet precies vast wat

het gaat worden. Bij dit huis ging het net zo. Er was natuurlijk wel een basisplan. Het belangrijkste was dat we de functies van de twee woonlagen wilden omwisselen. Een van de grootste kwaliteiten van dit huis was namelijk het enorme dakterras op het zuidwesten. Alleen zat dat aan de slaapkamer op de derde verdieping. Wij wilden dat het terras zou grenzen aan de woonkamer, zodat we het echt zouden kunnen benutten als extra leefruimte. Dus hebben we alle functies opnieuw verdeeld over de etages. Wonen naar boven, met een grote, open leefkeuken erbij. Beneden slapen en werken, met de nieuwe badkamer op de plek waar vroeger de keuken zat.

Behalve de deuren, de kozijnen en het glas in lood is er eigenlijk niets meer origineel. We hebben beneden wel de oorspronkelijke en suite-indeling met schuifdeuren hersteld, zodat daar nu weer een voor-, midden- en achterkamer zijn. Achter slapen we, voor is de werkkamer annex logeerkamer en in de middenruimte hebben we een enorme uitrolbare kast gemaakt. Het is een >

3 De keuken was er alleen in het blauw, wat minder in de smaak viel. Maar dat probleem was met vort snel opgelost.

1 In de badkamer wastafels van Praxis, kastjes van Ikea en een dubbele douche. De houten lamp uit de collectie Fence kreeg de naam Grabber, omdat hij op een graafmachine lijkt.

2 Twee modellen van de sjoelebak-passpiegel die Sander bedacht tijdens de verbouwing.

3 Als deze verrijdbare kast op z'n plek staat, is het een garderobekast. Aan de achterkant is veel extra bergruimte verborgen. De kast staat in de tussenruimte tussen werkkamer en slaapkamer.

4 Een aantal prototypes van Sander Bokkinga in de werkkamer. De stoel is van stro, gemengd met rubber dat op een schuimplok is geperst. Het is een doorontwikkeling van een stoel die bestond uit een echte strobaal met een hooivork erin geprikt als rugleuning.

garderobekast, met aan de achterkant veel bergruimte voor spullen die je normaal op zolder zou zetten. Daar kun je bij als je de kast uit zijn nis trekt.'

Toevallig ontwerp

'Een voorbeeld van iets wat tijdens het verbouwen is ontstaan, is de grote houten kast in de keuken. Hij is gemaakt van ruwe, houten vloerdelen die we over hadden. Daar ben ik een ombouw voor de cv-ketel van gaan maken, die tegelijkertijd dient als servieskast. Een wat kleiner voorbeeld is de verbouwing van de sjoelbak. Dat was een sta-in-de-weg. Tot ik bedacht om er een passpiegel van te maken.'

Als je rondkijkt, ontdek je nog meer van zulke frisse ideeën. Sander: 'Ik ben vanaf mijn kindertijd al bezig met dingen ontwerpen en maken. Dat begon met hutten bouwen en sleutelen aan crossfietsen. Toen ik twaalf was, ging ik mijn

eigen kleding maken, omdat mijn moeder dat ook deed. Maar het is vooral ook een kwestie van niet bang zijn dat het resultaat niet leuk wordt. Mislukt het, dan maak je gewoon weer wat nieuws. Van het een komt vaak het ander. Dat is ook het leuke als je niet met te dure materialen werkt, en niet alleen exclusieve dingen aanschaft.'

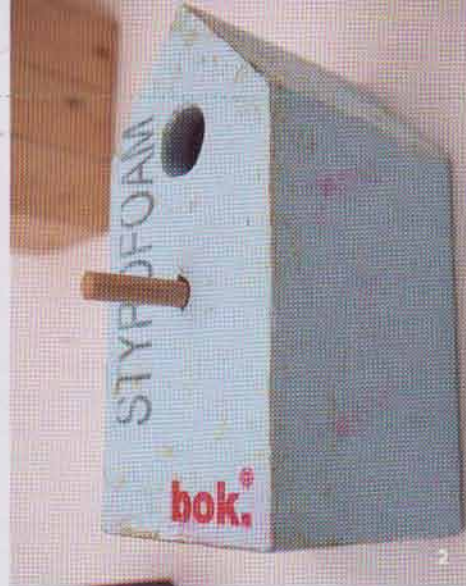
Inspiratie van het platteland

'In ons huis staan verschillende prototypes van mijn eigen meubels. Ik ontwerp dingen die ik als kind had kunnen bedenken maar niet had kunnen maken. Mijn jeugd op het platteland is voor mij een eindeloze bron van ideeën. Een strobaal, een riek, een tuinslang, een zoutblok voor koeien en paarden: allemaal materialen uit mijn kindertijd die me fascineren en die ik leuk vind om in mijn ontwerpen te verwerken. Het is goed om de prototypes in huis te hebben, om te ontdekken of

'Een strobaal, een riek, een tuinslang: allemaal materialen die ik in mijn ontwerpen verwerk'

1 Een van Bokkinga's bekendste ontwerpen: stoel van tuinslang, waar nog steeds water doorheen kan. Hoe dat mogelijk is? 'Ik zeg altijd: de slangen zijn gevuld met magie.' Kortgeleden werd een serie tuinslangmeubels aangekocht door het Plat museum in Napels. Het is de eerste keer dat de ontwerpen zijn opgenomen in een museumcollectie.

2 Prototypes van Sanders vogelhuisje in bouwschuim.

'Als iets mislukt, dan maak ik gewoon weer wat nieuws'

3 De tafel in de werkkamer kan worden uitgeklapd tot pingpong-tafel, het net en de batjes zitten in de la. Op de print die aan de computer hangt, zijn twee nieuwere varianten van de tafel te zien.

het echt wat is. En ik ben elke keer heel benieuwd wat Céline ervan vindt. Zij geeft mij de broodnodige feedback. Wat hier verder staat, zijn vooral dingen van de rommelmarkt en van Ikea. De meubels van Ikea hebben we vaak zelf aangepast. We hebben er wielen onder gezet of ze overgeschilderd, zoals de keuken. Deels is het een kwestie van budget: we zijn ook gewoon maar een jong, beginnend stel met ons eerste eigen huis. Daarbij vind ik het ook de energie niet waard om stad en land af te zoeken naar een designlamp voor boven de tafel.'

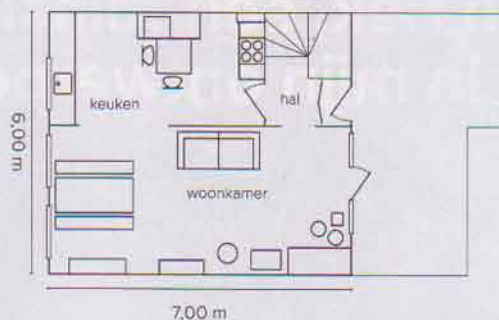
Vrij gevoel

'Het lijkt nu misschien of dit helemaal mijn huis is, met vooral mijn ontwerpen en ideeën erin, en weinig van Céline. Maar dat is niet zo. De meeste meubels zijn speciaal voor deze plek gemaakt. Dat hebben we gewoon samen gedaan. We ontwerpen samen, ik maak ze, zij schildert ze. Dit is óns huis met óns gevoel. Neem de bier-tafel, die dienst doet als eettafel. Dat is voor ons het Berlijn-gevoel. We waren daar zeven jaar

geleden, toen we net verkering hadden. Vooral de vrije sfeer in het oostelijk deel vonden we geweldig, met al dit soort tafels en banken op straat. In ons interieur zijn we steeds op zoek naar zo'n gevoel, ervaringen en sferen. Ik vind het ook leuk dat dingen flexibel zijn, verplaatsbaar. Dat je het gevoel hebt dat je elk moment weg kunt. Of je huis anders kunt inrichten.

Binnenkort zal het ook daadwerkelijk allemaal weer veranderen als ik de geplande dakopbouw ga maken. Dat wordt atelierruimte en logeerkamer. Dat het huis de vrijheid biedt er zoveel mee te doen, is wat mij er meteen in aantrok. Ook de locatie heeft die ongebondenheid: we zitten midden in de stad, maar snelweg en station zijn vlakbij. Als we willen, staan we in drie uur in Parijs. Hebben we pas één keer gedaan, maar toch, het gevoel dat het kan... En voor de deur is een plein met grote platanen en lindebomen. Meer dan de helft van het jaar hebben we het idee in het bos te wonen.'

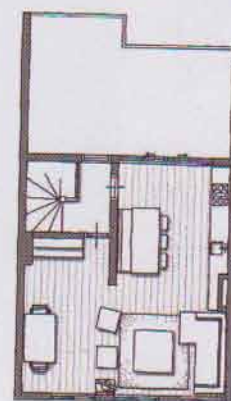
Tweede verdieping

De slaapkamervloer loopt tegen wand op, om op een wat stoerdere manier dan met een kleurtje of behangetje een eigen piek te maken voor het bed.

Gezien bij Sander en Céline
Zo kan het ook!

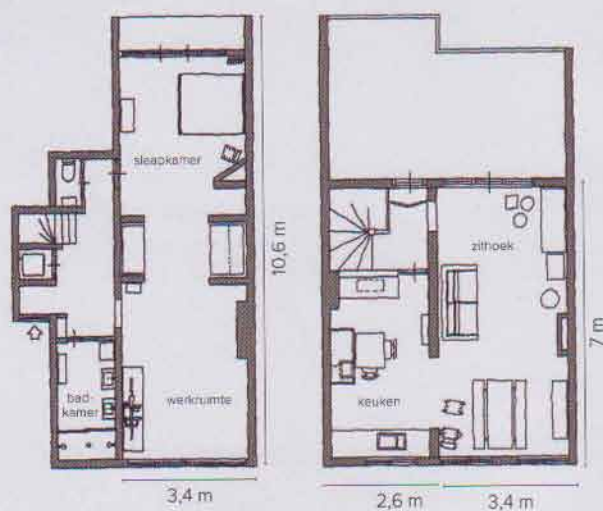

Idee 1

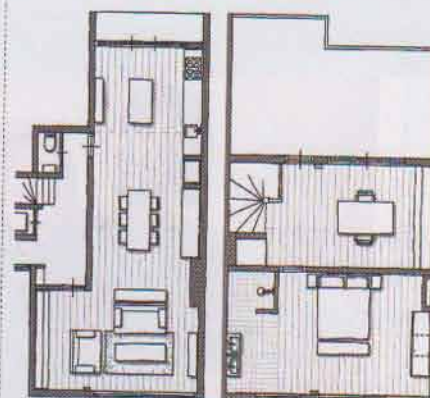
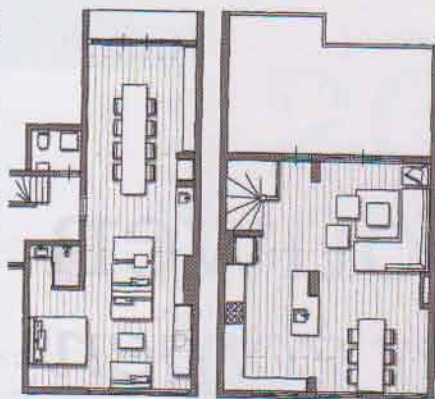
Keuken bij het terras

De keuken is er niet groter op geworden, de keukentafel wel. Het fornuis en de spoelbak zijn niet meer zo ver van elkaar verwijderd. Vooral in de zomer is deze opstelling praktisch; lekker dicht bij het terras. Er zijn hier dan ook plafondhoge schuifdeuren ingetekend, zodat je alles open kunt zetten als het mooi weer is. Om ruimte te besparen, is er een vaste eetbank aan de muur bevestigd; zo heb je achter het aanrecht genoeg ruimte om je vrij te kunnen bewegen (1,30 m). In het zitgedeelte bij de ramen aan de andere kant is nog een tafeltje ingetekend waar je bijvoorbeeld een computer kunt neerzetten. Het is prettig om op iedere verdieping een plek te hebben waar je even kunt werken, lezen of je mail checken.

De huidige situatie

Het grote terras is nu een extra leefruimte bij de woonkamer

Idee 2**Keuken voor liefhebbers**

Hier zijn een ruime, praktische keuken en een grote zithoek naar buiten gericht. De keuken is groter geworden en de eettafel staat handig dichtbij. Door een gedeelte van de muur weg te breken, is het koken onderdeel geworden van het wonen. Het fornuis en de spoelbak staan ook hier dicht bij elkaar dan in de bestaande situatie; je hoeft niet ver met je hete pan te lopen om de aardappels af te gieten. Je zou het halletje ook kunnen laten zoals het is.

Beneden is nog een piepklein keukentje getekend, met niet meer dan een klein koelkastje en een spoelbakje. Het is misschien even gedoe om aan te leggen, maar eenmaal gerealiseerd heel fijn! Hoef je niet zo vaak op en neer te lopen als je thuis werkt. Het bed is meteen een daybed, zodat er op deze verdieping ook een zithoek is.

Idee 3**Geef me de ruimte**

De keuken is hier bij het terras getekend, met een vierkante tafel ervoor, zodat je er aan alle kanten makkelijk omheen kunt. Het is een plek geworden om bij elkaar te komen. Je kunt er met extra stoelen met z'n achten aan zitten. Er is een grote zithoek ingetekend waarbij de achterkant van de bank de scheiding is tussen het zit- en eetgedeelte. De ruimte is helemaal opengebroken zodat er veel ruimte en licht in deze etage is gekomen. Bij een open woonkeuken is het voor iedereen prettig als de vaat niet te lang blijft staan, dus je moet er wel een beetje het type voor zijn.

Idee 4**Ruime, slanke keuken**

De keuken en de zithoek zijn terugverhuisd naar de eerste verdieping, de verdieping waar je binnenkomt. De keuken is vaak de plek waar je als eerste wilt zijn voor een drankje of een hapje als je thuiskomt. Langs de wand zijn aanrecht en kasten getekend en in het midden staat een keukeneiland en een lange eettafel. Het eiland is prettig als extra werkvlak, maar ook voor kastruimte rondom. Bovendien kun je zo met je gezicht naar de muur, maar ook richting zithoek of balkon staan tijdens het klaarmaken van het eten. Een servieskast staat dicht bij de eettafel en tot slot een ruime zithoek bij de ramen. Boven grenst de werkkamer nu aan het terras. Als je veel thuis werkt natuurlijk heerlijk in de zomer. Daarnaast een grote slaapkamer met een open badkamer. Als je geen groot gezin hebt, ideaal!

4x schuiven met de keuken

Sander en Céline wilden het woongedeelte heel graag bij het terras hebben en verplaatsten woonkamer en keuken naar de bovenste verdieping. Zij kozen voor een halfopen keuken, maar je kunt het kookgedeelte ook meer bij de woonkamer trekken waardoor je ruimte wint.

FEEST!
BESTAAT 10 JAAR

101
woonideeën

5 TOP-
MEUBELS
MET STAPPEN-
PLANNEN
UIT 10 JAAR 101

ZO BRENG JE
**KLEUR
IN HUIS**

HULP VAN DE 101-STYLIST

Win een
droomkeuken

NU MET
KLUSBIJLAGE
14 pagina's

32 pagina's
BINNENKIJKEN
WONEN
IN DE STAD
met veel indeel-,
budget- en zelfmaakideeën

nr. 10 2010

adviesprijs € 4,50 www.101woonideeën.nl

AP 8